

---

## AVRUPA BİRLİĞİ 3 MİLYAR SÖZÜNÜ TUTMADI

30.12.2016

---

TRT Haber (29 Aralık 2016)

Türkiye, misafir ettiği Suriyeliler için savaşın başladığı 2011 yılından bu yana yaklaşık 24 milyar avro harcama yaptı, buna karşılık Avrupa Birliği'nin (AB) 2016'da Suriyeli sığınmacılar için taahhüt ettiği 3 milyar avrodan sadece 691 milyon avro Türkiye'ye ulaştı.

Birlik, bir yandan tarihin en büyük krizlerinden biri olarak nitelendirilen sığınmacı krizini yönetmede başarısız olurken diğer yandan hem düzensiz göçü sıfırlama hem de 3 milyon Suriyeliyi koruma altına alma çabalarını sürdüren Türkiye'ye yeterli desteği sağlamadı.

Derlenen bilgilere göre, 29 Kasım 2015te Brükselde yapılan AB-Türkiye zirvesinde, Türkiyede geçici koruma altındaki Suriyelilere ve onlara ev sahipliği yapan topluluklara etkin ve tamamlayıcı destek amacıyla finanse edilen faaliyetlerin eş güdümünü sağlamak ve etkin hale getirmek üzere Türkiye'deki Mülteciler için Mali Yardım Programı (FRIT) oluşturulduğu belirtilmişti. FRIT'in 2016-2017 bütçesi 3 milyar avro olarak belirlenirken, bunun 1 milyar avrosu AB bütçesinden ve 2 milyar avrosu üye devletlerden sağlanacaktı. Üye devletlerin tamamı, taahhüdünü yerine getirdi.

İlk destek anlaşmadan 4 ay sonra geldi

Ancak, aradan geçen bir yıllık sürede, verilen sözler tutulmadı. Fon, paranın tamamının AB Komisyonu bütçesinden karşılanmasını isteyen İtalya'nın vetosu nedeniyle şubat ayına kadar serbest kalamadı. İtalya'nın 3 Şubatta vetoyu kaldırmasının ardından Türkiye, harekete geçerek 12 Şubatta 3 milyar avro için ihtiyaç listesini ABye sundu. Listede, Türkiye'de bulunan Suriyelilere yönelik gelecek 3 yıl için ortaya konulan ihtiyaç yaklaşık 19,5 milyar avro olarak belirlenirken AB Komisyonu, anlaşma kapsamında Türkiye'ye ilk desteğini yaklaşık bir ay sonra yaptı. Komisyon Türkiyedeki Suriyeli sığınmacılara 55 milyon avro eğitim, 40 milyon avro da sığınmacıların elektronik kart ile temel ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri proje için olmak üzere toplam 95 milyon avro destek verdi.

ABden süreci hızlandırma kararı

Mart ayına gelindiğinde, Türkiye ile AB, düzensiz göç ve Ege Denizi'ndeki ölümleri azaltmak amacıyla bir araya geldi. Varılan mutabakatta fonun aktarılmasının hızlandırılması ve Türkiye için 2018'in sonuna kadar 3 milyar avroluk ilave bir fonu devreye sokma kararı alındı.

Birlik, taahhüt ettiği fonun 110 milyon avroluk kısmını 19 Nisanda serbest bırakırken bu paranın 60 milyon avrosunun Türkiye ile AB arasında varılan mutabakat çerçevesinde Yunanistandan Türkiye'ye geri gönderilen sığınmacılar, kalan 50 milyon avronun ise Türkiyedeki Suriyeli sığınmacıların gıda, sağlık ve konaklama giderleri için kullanılacağını duyurdu. Böylelikle, AB

Komisyonunun 2017 sonuna kadar söz verdiği 3 milyar avroluk fonun sadece 187 milyon avrosu serbest bırakılmış oldu.

Mayıs ayında yük paylaşımı adı altında Türkiyedeki Suriyeli sığınmacılar için sağlanacak fonun hızlandırılmasına karar veren AB, 26 Mayısta da 20 milyon avrosu Türk Sahil Güvenlik Kuvvetlerinin arama ve kurtarma operasyonlarında kapasite artırımı için kullanılmak üzere 47 milyon avroyu serbest bıraktığını açıkladı.

İlave 1,4 milyar avro

Komisyon, Türkiyedeki Suriyeli sığınmacıları desteklemek için taahhüt ettiği fonun 2 milyar avroluk kısmını temmuz sonuna kadar serbest bırakmayı hedefleyen teklif sundu.

AB'nin Türkiyedeki Suriyeli sığınmacıları desteklemek üzere sağlamayı taahhüt ettiği mali destek için kurulan idari komite Brükselde toplandı.

AB Komisyonu, AB üyesi ülkelerle Türkiyenin temsil edildiği idari komite toplantısında Türkiyedeki Suriyeli sığınmacıları desteklemek için ilave 1,4 milyar avronun sağlanması yönünde teklifte bulundu. Bu meblağ ile Türkiyedeki sığınmacılar için kurulan fona aktarılan miktarın temmuz ayı sonuna kadar 2 milyar avroya ulaşmasının hedeflendiği açıklandı.

AB, 28 Temmuzda, Türkiyedeki Suriyeli sığınmacıları desteklemek için taahhüt ettiği fona toplam 2 milyar 155 milyon avro tahsis ettiğini duyurdu.

"Türkiye üzerine düşeni yapıyor"

AB Komisyonu Başkanı Jean-Claude Juncker, 20-21 Ekimde Brükseldeki AB Zirvesi öncesinde, ülke liderlerine, AB-Türkiye sığınmacı mutabakatında Türkiyedeki Suriyeli sığınmacılara sağlanması taahhüt edilen 3 milyar avroluk desteğe ilişkin bilgilendirici mektup gönderdi.

Türkiyedeki Suriyeli sığınmacılara sağlanacak AB fonunun uygulanmaya başlamasının üzerinden 6 ay geçtiği anımsatılan mektupta, Fonla ilgili işlemler hızla devam ediyor. Son haftalarda fonun uygulanmasıyla ilgili önemli ilerlemeler kaydedildi. Mevcut durumda 2,2 milyar avro bu fona tahsis edilmiş durumda. 1,2 milyar avroluk somut sözleşmeler yapıldı. Fonun, 467 milyon avrosu uygulayıcı ortaklara ödendi. Geriye kalanı da proje uygulamaları ilerledikçe ödenecek. ifadeleri yer aldı.

Mektupta Türkiyenin 3 milyonun üzerinde sığınmacıya ev sahipliği yaptığı anımsatılarak AB desteklemelerinin bu insanların yaşamları üzerinde gerçek ve somut bir biçimde fark ortaya koyduğu belirtildi.

Sığınmacılara harcama kartı dağıtılması, Sağlık ve Milli Eğitim bakanlıklarına destek verilmesi gibi projelerin anlatıldığı mektupta, paranın etkin bir şekilde kullanılmasının çok önemli olduğu kaydedildi. Mektupta, "Bu fonun tam olarak faaliyette olduğunu ve sığınmacılara yardım ettiğini söylemek adil olur. AB, Türkiye-AB sığınmacı mutabakatının ana unsurlarından biri konusunda üzerine düşeni yerine getiriyor." değerlendirmesinde bulunuldu.

Hahn: Ay sonuna kadar 1 milyar avroya ulaşabiliriz

AB Komisyonu'nun Komşuluk Politikası ve Genişleme Müzakerelerinden Sorumlu Üyesi Johannes Hahn, eylül ayının başında yaptığı açıklamada, ay sonuna kadar 600 milyon avrodan daha fazlasını

vererek yaklaşık 1 milyar avroya ulaşabileceklerini düşündüklerini belirtse de bu mümkün olmadı.

AB Komisyonu, 23 Eylül'de Türkiye'nin Milli Eğitim ve Sağlık bakanlıklarına toplam 600 milyon avroluk doğrudan destek sağlanacağını bildirdi.

Son olarak, AB Komisyonu 22 Aralık'ta yaptığı açıklamada, Türkiyedeki Suriyeli sığınmacılar için taahhüt ettiği mali destekten okul inşası ve okul ekipmanları için 270 milyon avroluk sözleşmelerin onaylandığını açıkladı.

Böylelikle AB verilerine göre, bugüne kadar insani yardım ile diğer alanlardaki yardım faaliyetlerinin uygulamaya geçirilmesi için 2,2 milyar avro tahsis edilmiş, 1,45 milyar avro tutarında 37 proje sözleşmesi yapılmış, bu miktarın 691 milyon avroluk kısmına ait ödeme tamamlanmış oldu.

Ancak, 691 milyon avronun 310 milyon 400 bin avrosu Dünya Gıda Programına ve 33 milyon 300 bin avrosu da BM Çocuklara Yardım Fonuna (UNICEF) aktarıldı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Türkiyenin Suriyeliler için harcadığı paranın, sivil toplum kuruluşları ve belediyelerin harcadıklarıyla 26-27 milyar doları (yaklaşık 24 milyar avro) bulduğunu ifade ederek, Sadece devletin faturalı olarak yapmış olduğu harcama şu anda 13 milyar dolar." demişti.

---

Kaynak/Source: